

Pozdravljen!

Danes boš samostojno raziskoval o označbi živil. Pomagal si boš z embalažo živil, ki jo imate v kuhinji, učbenikom in ostalim gradivom, ki ti ga pošiljam.

OZNAČEVANJE ŽIVIL

1. Kaj nam sporoča deklaracija izdelka?

A).

Prav gotovo si se spraševal, zakaj je pomembno, katera živila kupujemo, jih jemo in so za nas zdrava. Vsako živilo ima na embalaži deklaracijo, ki nam pove vse o določenem živilu.

Pa pogledjmo, na kaj moramo biti pozorni:

Živila, ki jih kupujemo, morajo imeti na embalaži ustrezne podatke in oznake, ki so vidne in napisane v slovenskem jeziku. Na embalaži mora biti navedeno:

- ime živila,
- blagovna znamka,
- ime in naslov proizvajalca,
- seznam sestavin,
- pogoji shranjevanja,
- navodila za uporabo,
- informacija o hranilni vrednosti

B).

Oglej si videoposnetek: Od A do Ž: O za označevanje živil:

https://multimedia.europarl.europa.eu/sl/az-f-for-food-labels_J002-0139_ev

C). Ali je živilo zdravo ali ne, lahko presodimo, če vemo, kaj živilo vsebuje. V veliko pomoč so nam podatki o vsebnosti sladkorja, maščobe in soli.

Poglej razpredelnico, ki nam pove, ali je živilo zdravo ali ni zdravo.

Poglej na embalažo živil, ki jo imaš v kuhinji.

	Zelena – malo (zdravo)	Oranžna - srednje	Rdeča – veliko (nezdravo)
Maščoba	manj kot 3g/100g	od 3 do 20g/100g	več kot 20g/100g
Sladkor	manj kot 5g/100g	od 5 do 15g/100g	več kot 15g/100g
Sol	manj kot 0.3g/100g	od 0.3 do 1.5g/100g	več kot 1.5g/100g

2). Delo z učbenikom stran 61 do 65. Preberi besedilo.

3). Praktično delo:

- v kuhinji si oglej embalažo posameznih živil in jih primerjaj med seboj;
- reši učni list (priloga št. 1)

4. PONOVI MO

a). Preberi in dopolni tabelo (Ali ima določeno živilo, ki si ga izbral, vse podatke na embalaži: Da-Ne):

Preučimo označevanje živil (UL, ki ju prilepiš v zvezek – tabelska slika)

Opomba: učna lista sta pripeta na koncu dokumenta.

b). Preberi na naslednji strani še več o označevanju živil:

<https://www.prehrana.si/clanek/341-oznacevanje-zivil-koristne-informacije-za-potrosnike>

Če si še pri močeh, si oglej naslednji video posnetek o pripravi pohorske omlete. Mogoče ti jo bo uspelo narediti in ti malce dvigniti tvoje razpoloženje.

<https://www.youtube.com/watch?v=rhhz3dl1Nf0>

Lepo bodite,

Sonja Marko

Priloga 1: Delovni list – KAJ NAM SPOROČA DEKLARACIJA IZDELKA (Vpiši podatke, ki jih najdeš na embalaži živila.)

	1. IZDELEK	2. IZDELEK	3. IZDELEK
Ime živila			
Blagovna znamka			
Ime in naslov proizvajalca			
Energijska vrednost izdelka na 100g (KJ)			
KOLIČINA POSAMEZNIH HRANILNIH SNOVI			
Beljakovine			
Ogljikovi hidrati: Od tega sladkorji/škrobi:			
Maščobe			
Sol			
Ostale oznake živila (nariši znak)			

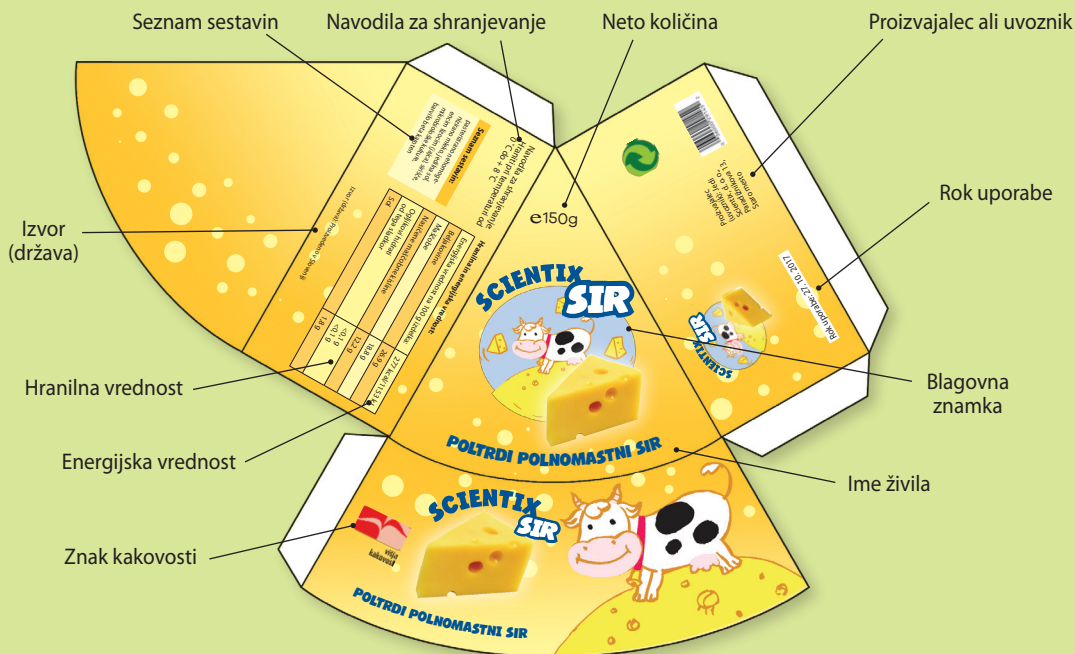
PREUČIMO OZNAČEVANJE ŽIVIL

Ponudba živil je danes zelo raznovrstna, zato je pomembno, da je potrošnik obveščen o sestavi, kakovosti, varnosti živil in ravnanju z živili, ki jih namerava kupiti. V deklaraciji so zapisani različni podatki, ki morajo biti na živilu obvezno označeni. Taki podatki so **ime živila**, **rok uporabe**, **seznam sestavin**, **neto količina**, **proizvajalec** in **izvor živila** ter po potrebi še nekateri drugi.

V primeru pomanjkljivega označevanja se lahko v prvi vrsti obrnemo na prodajalca ali trgovca in izdelka ne kupimo. Poleg obveznih podatkov lahko zasledimo tudi druge podatke, med katerimi je tudi blagovna znamka. **Blagovna znamka** omogoča lažjo prepoznavnost in razlikovanje prehranskih izdelkov, zato poleg imena živila pogosto vsebuje tudi domišljjsko ime, ki je grafično zanimivo oblikovano. Posebno kakovost živil proizvajalci označijo z **znaki kakovosti živil**, ki jih lahko uporabijo v primeru, če izdelek ustreza določenim merilom iz slovenske ali evropske zakonodaje – proizvajalec pridobi ustrezen certifikat.

Kateri so obvezni podatki in označbe na živilih?

Poglejmo si na primeru DELIKATESNE JEDI SCIENTIX SIR.

PREUČIMO OZNAČEVANJE ŽIVIL

Premisli:

V trgovini z živili na policah zasledimo mnogo podobnih živil.

- ➔ Kako se odločiti za ustrezno živilo?
- ➔ Razmisli, na podlagi česa se odločaš za nakup posameznega živila.
- ➔ Preuči, katere podatke in označbe vsebuje deklaracija na embalaži izbranih živil.

Naloga:

Izberi dve embalaži podobnih izdelkov (npr. dveh podobnih vrst jogurtov, sokov, piškotov ipd.) in primerjaj oznake in podatke, ki so navedeni na obeh embalažah.

- Ugotovi, ali so na embalažah navedeni vsi obvezni podatki in oznake.
- Kateri podatki so še dodatno označeni?

Pri primerjavi si lahko pomagaš s preglednico.

Obvezni podatki in označbe	ŽIVILO 1	ŽIVILO 2
Ime izdelka		
Seznam sestavin		
Neto količina		
Rok uporabnosti		
Ime in naslov proizvajalca/uvoznika		
Država porekla		
Serija		
Pogoji shranjevanja		
Navodila za uporabo		
Podatek o prisotnosti GSO		
Pakirano v kontrolirani atmosferi		
Obdelano z ionizirajočim sevanjem		
Razred ali kategorija živila		
Hranila vrednost živila		
Vsebnost alkohola		

Drugi podatki

Blagovna znamka		
Posebni tehnološki postopki ali določene fizikalne lastnosti		
Črtna koda		
Različne prehranske trditve		
Drugi podatki o živilu		

- ➔ Na podlagi primerjalnih ugotovitev utemelji, kateri izdelek boš izbral za nakup.